

Aslında şey, böyle seninle bunu yapacağımızı, böyle bir sohbette bulunacağımızı ilk duyduğum zaman biraz hani tabii insan düşünüyor üzerine. Bir de bu son bir senede filan böyle daha şey oldu, kendimi daha anlamaya -ya zaman ilerledikçe, yaş ilerledikçe- insan kendinin nasıl hissettiğini, acaba neden böyle olduğunu anlamaya çalışırken, böyle yaşamını sorguluyor. Bu kendi hikâyemi anlatacağım meselesi de beni, en başından almaya da götürdü ve aslında şeyi de gördüm: Yani karakterimi etkileyen olayları filan da o zamandan gördüm. Bunun bana asıl ilginç hissettiren kısmı şu oldu: Şey, yani aslında mesela 28 yaşındayım ve 28 yıllık bir hikâyem var şimdilik. Ama bu 28 yıllık hikâyenin, yaşamımda belli bir dönemin etkisini hâlâ çok fazla taşıdığımı görebiliyorum. Aslında 28 koca yılın o kadar uzun bir süre olmadığını görebiliyorsun. Bu garip bir şey. Bazı şeyler çok yavaş ilerliyor, değişimi de çok yavaş oluyor filan. İnsanın bunu görmesi garip bir şey.

Ben 1993'te, İstanbul'da doğdum. Bir mahallede yaşıyorduk. Böyle daha ortalama, yoksul olan insanların yaşadıkları bir mahalleydi. 2+1 bir evde oturuyorduk. Büyük bir aileydik. Halam, dedem, babaannem, abim, ben, annem, babam; yedi kişi 2+1 evde oturuyorduk. Yedi yaşına kadarki döneme kadar hatırladığım böyle. Küçük küçük fotoğraf kareleri var aslına bakarsan. Mesela babam, annem, ben, abim bir sandalda gittiğimizi, babamın kürek çektiğini ve elimde sandviç olduğunu, sandviç yediğimi hatırlıyorum. O zamandan bu zamana hiç sandala binmedim ve hâlâ aklımda kalan bir resim aslına bakarsan bu. Sonra böyle ev içerisinde babamın işten geldikten sonra beni bir dizine oturttuğu, küçük bir çay bardağında rakısının olduğunu ve sigarasını tütürdüğünü, annemle abimin de masada satranç oynadığını, annemin abimle, pardon, dama oynadığını, annemin abimi yendiğini, abimin de ağlamaya başladığını hatırlıyorum. Sonra babam anneme kızmıştı, "Yani neden bu çocuğu üzüyorsun?" diye. Hani, "İzin versene, kazansın," diye. Annem de, "Onun yaşamında her zaman kazanamayacağını ve kaybetmeyi öğrenmesi gerektiğini" söylemişti, bunu hatırlıyorum. Biz de babamla "Günün nasıl geçti babacığım, nasılsın?" falan diye konuşuyorduk. Aslında babama dair hatırladığım böyle ufak tefek hikâyeler var aklımda. Ama onun dışında mesela şeyleri... Akşamları tabii, büyük aile olduğumuz için annem, ben, babam aynı odada yatıyorduk. Babaannem, halam ve abim salonda uyuyorlardı. Dedem de küçük olan başka bir odada uyuyordu. Mesela babamla radyodan müzikler dinlediğimizi, akşam vakitlerinde herkes köşesine çekildiğinde, bunları hatırlıyorum. Ezginin Günlüğü dinlediğimizi, Shakira dinlemeyi çok sevdiğini falan hatırlıyorum. E tabii bir de mesela şeyler var, tek bir resim karesi gibi. Böyle evde, dışarıda kavganın olduğu, hani babamla annemin birbirine girdiği, daha doğrusu annemin giremediği, babamın daha ziyade anneme şiddet uyguladığı, babaannemin de ortalıkta onları durdurmaya çalıştığı, bizim abimle koltukların arasındaki boşluklara girip orada saklandığımızı dair de bir şey hatırlıyorum. Aslında yedi yaşına kadar hatırladığım kareler daha böyle kareler.

Yedi yaşında da, birinci sınıftaydım. İlk 23 Nisan'ımdı, hatırlıyorum. Böyle evde bir curcuna olmuştu. Kalkmıştık hani o gün sabah, anlamadım. Evde de çok fazla kalabalık vardı filan. Biz ne olduğunu da anlayamamıştık. Ağlayanlar filan da vardı. Sonra şey, böyle yine çocukların yanına falan gittim ben, mahalledekilerin yanına. Onlar şey diyorlardı; işte hani, babamın başına kötü bir şey geldiğini söylediler

ve ondan sonra ben tabii ne geldiğini filan anlayamadım. "Ne geldi ki?" dedim. Sonra, "Çok kötü, söyleyemem" falan dedi mesela. Sonra eve gittiğimde ev kalabalıktı. Babaanneme sordum yani yine, "Ne oldu?" dedim. Babaannem dedi ki: "Baban Almanya'ya gitti, yurt dışına gitti." "E tamam!" dedim. "Niye ağlıyorsunuz? Hani, biz de gideriz, yine gelir yanımıza." Babaannem dedi ki: "Yok!" dedi. Hani "gelemeyecek" "Olsun" dedim. "Telefonla arar, ne olacak?" Sonra babaannem de dedi ki: "Telefonla da arayamayacağı bir yerde." Filan böyle. E, ben anlayamamıştım tabii. Çünkü soyut yani ölüm kavramı aslında. Babam yaşamını yitirmişti. E, ama tabii bunları onlar bize nasıl söyleyeceklerini bilmiyorlardı. Biz de nasıl anlayacağımızı, ne anlayacağımızı bilmiyorduk. İlk bunu, öldüğünü söylediklerinde, dayım söylemişti galiba, abim... 'Baban öldü,' dediler galiba ama hani ben şeyi bilmiyordum, yani ölümün ne demek olduğunu bilmediğim için... Hiçbir şey yapamamıştım yani. Abim kendini yatağa atıp (ağlıyor) ağlamaya başlamıştı mesela. Ondan sonra abim ağlamaya başlayınca ben bunun kötü bir şey olduğunu anlamıştım. Yani ilginç bir gündü gerçekten. Dayımlar elimizden tutup bizi gezdirdiler, okula götürdüler. Çocuklar filan 23 Nisan kutluyorlardı, bahçedelerdi filan böyle. Ondan sonra dönüşte bana şey, dayım bir hediye almıştı, onu hatırlıyorum, bir balerindi, çok güzel bir balerin almıştı. Böyle müzikli ve etrafında dönen kocaman bir balerin olduğunu hatırlıyorum. E ondan sonra, yani yedi yaşıma kadar aslında yaşamıma bakıyorum da, hani kırılma noktalarımın birisi, benim yaşamımı şekillendiren şeylerden birinin bunun olduğunu hatırlıyorum ve aslında şöyle bir şeyden kaynaklı bu: Yani sonrasına dair de bir etkisi olan bir olay çünkü. Hani sonraki yaşama dair de bir etkisi oluyor. Biraz zaman geçti yani, o araları tam hatırlamıyorum. Memlekete gittik, annem ve ben geri döndük. Dedemlerle yaşamaya devam ettik. İki yıl sonra, oradan, o mahalleden taşındık. Ama o mahallede güzel anlarımız da vardı. Çok kalabalıktı, hem apartmanda bir sürü çocuk vardı, hep beraber oynardık, bahçede koştururduk, kömürlüklerde saklanırdık. Kadınlar böyle bahçede otururlardı, çekirdek çitlerlerdi geç saatlere kadar ve muhafazakâr insanlardı bir de aslına bakarsan. Hâkim olan kimlik öyleydi ve biz hani Alevi bir aileyiz. Öyle bir şeyimiz de yoktu bizim ama, hani o farklılıklarımızla birlikte çok güzel eğlendiğimizi, zaman geçirdiğimizi hatırlıyorum. Sonra işte o mahalleden taşındık tabii. Bunu sonradan öğrendim. Çünkü babam aslında intihar ederek ölmüş, yaşamını yitirmiş. O yüzden o mahallede... yani biz gece uyurken mutfaktaki boşluktan kendini atmış. Tabii o evde yaşamak artık evdeki herkes için zulüm olmuş. Bunları bizim öğrenmemiz yine epey zaman aldı. Sonra başka bir mahalleye taşındık. Annem çalışmıyordu. Annem, dedem, babaannem, ben, halam birlikte yaşamaya devam ettik ve abim. Annemle ben yine birlikte uyuyorduk. Annemin bayılmaları başlamıştı o süreçte. Annem öyle, gözümüzün önünde bayılıyordu sürekli filan. Aslında, hep tedavi görüyormuş annem. Çünkü hem büyük aile hem intihar meselesi, herkesin aslında içten içe birbirini suçladığı ama yine de bir arada durdukları bizim için, kendileri için bir süreç oldu. Biz tabii çocuğuz ve 'dış dünyada neler oluyor?' bunları anlamlandırmakta epey zorlanıyoruz. Bunları bugün adını böyle koyabiliyorum yani, böyle süreçler yaşamışız diye. Sonra mesela annem hani düşerdi, bayılırdı. Şey yani, çok sosyal çevresi olan biri değildi. 35 yaşında dul kalmıştı ve böyle olunca dedem de bizi alıp gitmesinden, hani başka biriyle evlenmesinden, babasının evine geri dönmesinden de aslında korktuğu için, hep böyle bir korkuyla da yaşadığı için, çok baskılamıştı onu. Komşuya gitmesine bile izin vermiyordu. Hani bir kadın olarak ben, yine onunla aynı odada yatıyordum. Şeyleri hatırlıyorum ya, ped almakta zorlandığı, kendine kıyafet almak için... hani

dayımların bazen kıyafet aldığı falan bir süreçti. Böyle bir süreçti. Onunla ben uyuyordum ve hani kadının sohbet edebileceği doğru düzgün arkadaşı olmadığı için hep bana bir şeyler anlatıyordu gece yatarken ve yaşadıklarını anlatıyordu. Aslında travması vardı çünkü. Ben elimi onun böyle başının altına koyup gece sürekli onu dinleyip: "Evet anneciğim, tamam anneciğim, öyle anneciğim" falan dediğimi hatırlıyorum. Mesela bunlar o zaman çok... aslında hep akıllı bir çocuk oldum o yüzden. Çok öyle yaramaz bir çocuk olamadım. O yüzden o zamanlarım da öyle geçti. Mesela hani, ilkokul böyle geçti. Liseyi, ha ilkokulda yine beni dershaneye göndermek için falan emek ettiler. Hani annemin de yine burada ısrarı olmuştu. Mahalle yine çok harika bir mahalle değildi ama çocuklarla oyun oynayabildiğimiz, böyle imkanlarımızın olduğu bir yerdi. Halamlar, tabii bu olaydan kaynaklı, üzerimize ayrı bir titriyordu. Yani çocuk, çocuklara yaklaşımla, annemle aralarındaki gerilim farklıydı. Yani bizi ilk sinemamıza götürdüğünü hatırlıyorum. Her yarıyıl tatilinde filan bir Harry Potter serisine gidiyorduk. Ondan sonra, o Harry Potter dünyasını izlemek bana çok sihirli geliyordu. Yani duvarlardan geçmeler, başka yaşamlara girmeler filan böyle büyüler, sihirler, çok böyle harika şeyler gibi geliyordu bana. Kar tatillerini falan bu yüzden çok severdim yani. Kuzenim, abim, ben birlikte gidiyorduk zaten.

Sonra işte lise hayatım başladı bir şekilde. Lise de biraz böyle şey, böyle muhafazakâr -ve öğretmen lisesi kazanmıştım- böyle muhafazakâr bir iklimin hâkim olduğu bir okuldu. Aslında, iki kuşak vardı. Yani ya muhafazakârlar vardı ya da şeyler vardı, işte bizim cenahın çocukları vardı ama hani onlarla da çok uyuşamıyordum açıkçası. Çünkü biraz şey bir aileden geliyordum, hani türkü dinliyorum mesela aileyle küçüklükten itibaren. Hem türkü dinleyerek ya da işte bir şeyler izleyerek filan yetişmişiz ama oradaki sosyal çevreyle sinemaya gittiğimizde, böyle hani o ergenliğin de verdiği şeyler işte, alkol muhabbetleri, yok işte onun muhabbeti, "ay, İngilizce müzik, şunu dinle, bunu dinle..." filan. Kendimi böyle bir türlü oraya ait hissetmediğimi filan hatırlıyorum. O yüzden bir tane rehberlik hocam vardı, onun yanına gidip onunla sohbet etmeyi çok seviyordum. Alevi bir aileyiz ama ailem mesela şeydir, yani sadece Alevilik kısmıyla dinsel olarak ilgili bir ailedir. Mesela evde ilk Kürtçe müzik dinlemeye başladığım zamanlar o zamanlardır. Hocamla da sohbetlerimiz burada etkili olmuştu mesela. Hani yaşadığımız, yani memleketimizde tarihsel olarak yaşanan şeyleri, olayları filan ilk o zaman duymuştum. Bunlara dair bir şeyler izlemeye başladım, keşfetmeye başladığım bir zamandı. Şey gibi geliyor bana, böyle bir suya bir tane mürekkep damlası atarsın da o etrafına yayılır ya, hani benim için lise hayatım öyle bir zamanmış gibi geliyor. Ha ders çalıştım, hırslı oldum bu konuda. Bir şeyler yapıp bir yere gelmek istediğimi bildiğim, başarılı da olduğum gerçekten ama başka zaten ne yapacağımı da bilmediğim bir lise süreci oldu. Çok da öyle arkadaşım olduğu söylenemez o yüzden. Çünkü hani o birebir ihtiyaçlarımızı çok... ilkokul öyle değildi mesela, hani birbirimizle daha içli dışlı, oyunlarımızı oynadığımız falan böyle bir zamandı ama lisede çok öyle olmadı. Bu arada hani... Böyle bir süreçti, neyse. Lise hayatıma dair o yüzden çok fazla bir şey hatırlamıyorum. Okul, dersane arasında gidip gelen bir süreçti.

Sonra üniversiteyi kazandım. O çok... Hukuk kazandım mesela. Bu hepimiz için, ailedeki herkes için çok şey oldu, büyük bir olay oldu yani kazanmış olmam. Çünkü ailede hiç hukuk kazanan yoktu ve hani

kazandığım üniversiteyi de hani çok şey yoktu, yani hiç kazanan yoktu. Mesela dedemin beni üniversitenin kapısına bırakışını, benim içeriye girişimi izleyişini sonra... Ya bunlar şeydi, yani hepimiz için çok heyecanlı zamanlardı. Bir de okulum tarihsel bir okuldu böyle. İzlediğim filmlerde o okulu görüyordum ama okulun içine giriyorsun, onun bahçesinde yürüyorsun, sanki izlediğim bütün film kareleri bir anda gözümün önünde sıralanmaya filan başlamıştı. Bunun heyecanı da vardı artık. Çünkü ev hayatından çıkıp kendime ait bir yaşam alanının oluşacağına heyecanı vardı. “Ne olacak, ne bitecek?” filan. Şimdi bunlar vardı... Düşünüyorum, bakıyorum birazcık da aldığım notlara, neyi anlatabilirim diye üniversiteye dair.

İlk böyle, üniversitenin ilk dört... Sekiz sene sürdü üniversitem. İlk dört senesi normal ders, hani normal yani şöyle oldu aslında. Başladım böyle üniversiteye, yeni yeni insanlarla tanıştık. Kocaman amfileri vardı, hocaları dinliyoruz, heyecanlıyız. Yani artık üniversite hayatının başka bir yaşam olmasını bekliyoruz. Hemen kursa yazıldım. Bir tane dans kursuna yazılmıştım, hani sosyalleşme süreçlerinin de başlayacağı zamanlardı. E, sonra işte abimin... ya şey bekliyordum, hani okulda çok solcu abiler ve ablalar da vardı, böyle birinin yanıma oturup tanışmasını ve onlarla sohbet etmeyi falan beklediğim bir süreçti. Sonra abim cezaevine girdi. Bir şey oldu, yani birini öldürmüş, yaralamış. Sonra adam yaşamını yitirmiş. İşte eve gelip abimi aldılar. Ondan sonra hurra tekrar evde bir harala gürele, bir travma ortamı. Annem bir kenarda yatıyor, babaannem filan, dedem... Bu sefer şey oldu yani. Hani birileri eve geliyor, birilerine bir şeyleri servis ederken, birilerini toparlamaya çalışırken buluyorum kendimi; ‘Babaannene bak! Annene bak!’ Biraz aslında yaşamım genelde şöyle ilerlemiş; yani hep mantıklı bir biçimde ilerlemiş, hep böyle toparlamaya çalışmışım ama yaşım çok genç aslında. Hani o ‘duyguları yaşama’ kısmının çok boşlukta kaldığını fark ediyorum. Hani böyle olunca akıllı bir çocuk olmuşum yani gerçekten, başarılı, akıllı. Hep bunlarla böyle toparlanırlar gibi geliyordu ama bu abimin olayıyla artık çok öfkelenmişim, hayata öfkelenmişim yani. Çünkü şuna öfkelenmişim; hani ben toparladım ve iyi bir okul kazandım, kendi hayatıma dair bir şeyler yapacağım bir noktada yine ailesel bir kriz ortaya çıktı ve yine kendimi onun içinde buldum. Mesela kaydolduğum kurstan çıkmam gerekti. Çünkü adli bir vaka olduğu için şey olabilir yani, karşı taraf, kız çocuğuyum, geç saatte dönüyorum, sorun olur mu? Bir sürü sorunlar ortaya çıktı. E aslında, üniversitenin ilk heyecan durumu kırıldı. Öte yandan ilk cezaevine giriş zamanım ayrı bir olay; yani gidiyorsun, şimdi aklımda hep birinin katil olması, izlediğim filmlerdeki kötü karakterlerden canlanıyor ama şimdi kendi kardeşim birini öldürmüş ve katil olmuş ve cezaevinde. İlk kez böyle bir mekâna giriyorum. Hani camın öbür tarafında o, o zaman katil kim? Ama bu benim kardeşim! Nasıl katille abim aynı kişi olabilir? Gidiyorsun görüşmeye, bir hafta önce yanımda olan çocuk, bir hafta sonra oranın içerisinde oluyor ve dokunamıyorsun. Aranızda bir cam var, çıkıyorsun görüşmeden, o duvarların öte tarafında o kalıyor, ne kadar yatacağını bilmiyorsun. Bunların hepsini anlamlandırmak aslında, dünyayı anlamlandırmaya çalışmakla, yapmaya çalıştığım mesleği belki anlamlandırmaya çalışmakla bir benim için. Yani o cezaevi ziyaretleri gerçekten çok ağır bir yükü. O ziyaretlere giriyorsun, çıkıyorsun. O ziyaretlerden birkaç gün başımın ağrıdığını hatırlıyorum. Neyse ki ailem şeydi, yani hani yurda yazıldım, o ortamdan çıkabilmiş oldum en azından. Böyle kendimin, böyle başka kadınların bulunduğu bir yurtda kalıyordum. Hepimiz farklı profillerdik. Farklı şehirlerden gelmiş kadınlar vardı. Böyle birbirimizi tanıdığımız, birlikte yaşamı tanıdığımız, birlikte bir şeyleri

yapmaya başladığımız bir dönem oldu gerçekten. Yani çok garip bir biçimde çok yakın ilişkiler de geliştirdik o yurttta. Gece geç saatlere kadar yurtdun terasında sohbetler ettik. Bir sürü ilk deneyimimizi aslında birlikte yaşadığımız bir süreçti. Tabii bu süreçte, üniversite yaşamım nasıl oldu? O heyecan, bir beklemeye girdi gibi üniversite hayatıma dair. Daha böyle birkaç arkadaşımın olduğu, birlikte derslere girip çıktığımız, bahçede oturup etrafa baktığımız, hareketli de bir okuldu yani politik olarak, hani bunlara bakıp bunlar üzerine konuştuğumuz bir bekleme zamanı gibiydi. Hani hocalarla şeyler üzerine bu cezalandırma, cezalandırmanın felsefesi, bunlar üzerine tartışmalar yürütmeye çalıştığım, burslarımı almaya başladığım, aslında ilk kez kendi paramın olduğu, kendi harcayabildiğim paralarımın olduğu, böyle bunlarla ne yapacağımı bilmediğim, hiçbirimizin bilmediği yani aslında, hani böyle bir süreç oldu üniversitenin ilk yılları. Sonra garip bir şey oldu, örgütlendim, dördüncü sınıfta bir sosyalist yapının içerisinde dahil oldum. Yani sanki böyle her şey alabora oldu, aslında yıllardır böyle beklediğim o kopuşun gerçekleşmesi için. Çünkü sanki hep bekliyorum yani, akıllıydım ve bekliyordum, bir kopuş anının olması gerekiyordu yaşam koşullarımla. Hani burası da aslında bunların dışına çıkma imkânı tanıdı bana. Mesela ilk kez aileme söylemeden, yurttta kalmayıp dışarıda kaldığım zaman, benim üniversite dördüncü sınıfım oldu. Şimdi ilk kez başka birinin evinde kaldığım zamanı hatırlıyorum. Böyle çok güzel bir semtti. Deniz görüyordu, ondan sonra sabaha kadar uyumamıştık, güneşin doğuşunu izlemiştik. Tanımadığım birinin evine gitmişim bir kadın arkadaşımınla. Ya çok garip bir özgürleşme hissettiğimi fark etmişim aslında o kuralların dışına çıkmakla. Benim için mesela o günün de aslında çok şeyi var, yani bir kırılma yanı var yaşamımda. Sonra işte bu sosyalist yapı, üniversite hareketliliklerinin bir parçası olmak... Birdenbire o akıllı uslu çocuk gitti, dünyanın en yaramaz, ailesiyle hiçbir alakası olmayan, ondan sonra pata küte kendine bir misyon edinmiş, inandığı, o sonunda edinmeyi başarabildiği o misyona çok inanmış, onun peşinde koşturana filan böyle bir insan oldum. Aslında çok başka bir dengesizlik haliydi ama o zamanıma baktığımda. Ya aslında mesela, ergenlik zamanım 22 yaşında başlamış olabilir yani gerçekten. Üniversitelerdeki kavgalar, aileyle kavgalar, eve gitmeyeceğimler, dışarıda kalacağım, eylemlere gideceğimler, bunların hepsi yaşamda farklı yerde yer aldı gerçekten. Çok uçlardaydı ama çok katıydım o zamanlarda aileme karşı. Şimdi düşünüyorum da, nasıl o kadar katı olabilmişim? Böyle hayatımdan çıkmalarını istemişim, sanki yani bir anda kesip atabilmek istemişim. Tabii atamıyorsun, kesemiyorsun da. Birbirimizi bir tırmalama hali, onlar için de çok travmatik bir süreçti. Dördüncü sınıfa kadar gelmişim, birdenbire okul uzuyor. Okulun bitmesi lazım, hani bir beklentileri var filan. Bu sefer onlar benden yana bir travmatik bir zaman yaşamış oldular. Onlar daha çok tırmaladılar hani bu konuyu. Onlar tırmaladıkça benim daha çok böyle kesip atmalarım falan olmuştu. Böyle bir süreç olmuştu yani bizim açımızdan. Ama tabii hani üniversitenin içerisinde girdiğinde o inandığın şeylerle, başka bir dünyayı biz yaratacağımız hissiyatıyla artık yürümeye başlamak, sokaklarda dolaşabilmek, istediğin şeyi yapabileceğini bilmek, istediğin şehre gitmek, yani kendinle, arkadaşlarınla, o işlerin vesilesiyle filan... Bunların hepsi güzel şeylerdi. Yani güzel şeylerdi derken bir şey, bir şeyi kırdılar yani, yaşamımda başka bir eşik açtılar benim için.

Sonraki ilk ilişki deneyimim var mesela üniversitedeki zamanımda. O da mesela garipti. Utangaç birisiydim. Hem böyle aynı yapının içerisindeydik, nasıl olacaktı falan, bunları da bilmiyordum. Kimseye neyi, nasıl açıklayacağımı da falan bilmiyordum. Öyle kendiliğinden gelişen bir deneyim oldu o şey, ilişki

deneyimim de (gülyör). Ondan sonra, ilk böyle kendi bedenime dair keşiflerimin olduğu, birlikte olmaya çalıştığımız, hani onun için de öyleydi... Yani ilişki deneyimleri olmuştu ama hani ilk kez düzenli bir ilişki başlangıcı olmuştu. İlk kez mesela böyle, hani bedenimi anlamaya çalıştığım, neyi nasıl yapacağımı bilmediğim, ondan sonra ama ikimizin de anlayışla nasıl yapacağımızı öğrenmeye başladığımız süreçlerdi. Oyun alanı olarak görmeye başladığımı, yani cinselliği de bir oyun alanı olarak, kendi bedenimi keşfetmeye başladığım bir süreç olduğunu şey yapıyorum. Ama tabii bilmiyorduk da hani. Komikti aslına bakarsan (gülyör). Sonra tabii oralarda da işin bu kısımları biraz böyleyken, işin bir de ilişki ve kadın olmak aslında, tabii onun da erkek olması, bunların yüklediği toplumsal roller... Bunlarla uğraşma meseleleri vardı. O, mesela nasıl söyleyeyim? Böyle başka kadınlarla da birlikte olma meselesi vardı onun. Yani sevgiye, aşka bakış açımız aynı değildi onunla. Mesela başkalarıyla da, benimle birlikteyken birlikte olmak istiyordu. Onlara da bakabiliyordu. Ben böyle şeyleri çok anlamlandıramıyordum. Çünkü birini seviyorsan bunun böyle olmaması gerekiyordu. Ama bu söylediğiyle yaptığı arasında... sanki söylediğini yapmazmış gibi de geliyordu bir dönem. Halbuki yapıyordu da yani. Ama bu sefer, onun bir başka kadına aynı zamanda bakabiliyor olması bana çok garip gelmişti. Çünkü ilk önce kendimi o kadınla kıyasladım ve hırslandığımı ve aslında bu erkeğin nasıl... yani bir başka kadın olduğunu, onu tercih ettiğini falan anlamlandıramadığım ve aslında diğer kadına karşı kendimi kötü hissettiğim bir süreç olmuştu. Bu yüzden mesela ilk böyle bir şeyle karşılaştığımızda ilişkide, sistematik olarak sonrasında böyle şeylerle karşılaştık. Hani onunla o kopuşu sağlayamadım. Çünkü adını böyle koyamadık. Elde etmem gereken bir şeydi bu aslında benim için. Bu kopuşu sağlayamayınca orada, sonrasında hani o da tam kopuş sağlayamadı benden. Devam ettik yani birlikte olmaya. Bunun kendisi de beni çok yordu. Çünkü bir sosyal grubun içerisindeyiz aynı zamanda. Bu grubun da bir bakış açısı var. Bu grubun bakış açısını üzerimde hissediyorum, dolayısıyla kopamayışlarımı hissediyorum. Sonra bir yandan bu erkeğin bana hissettirdikleri var, bir yandan başka bir kadın meselesi var. Bunların hepsi de benim için epey afallatıcı bir süreç olmuştu gerçekten. İlk ilişki deneyimim biraz böyle karmaşık geçti yani, üç yıl süren bir ilişki deneyimim oldu.

Sonra bir cezaevi...İlişkim bitmeden cezaevine girme durumum oldu. Bir protesto sürecinde, yani üniversite öğrencisiyken işte. Bir konuya dair protesto ederken gözaltına alınıp sonra cezaevine gittim. Tabii biraz ailemin, 80'lerde filan çok olaylara şahit olmuş bir yanı var anne tarafımın bilhassa. Şimdi bu hikâyelerle de büyüdüm ve kadın bedeni üzerinden maruz kalınanları filan çok anlatırlardı. Yani babaannem de küçükken çok şey yapardı bize, yani aman bisiklete binerken bile. "Yok efendim bir tane kız bisiklete binmiş, bisikletten düşmüş de bisikletin teli kızın bekaretini bozmuş," falan gibi böyle hikâyeler anlatan, cinsellik noktasında çok fazla aslında kendisinin bile dehşete kapılabildiği böyle bir yanı olan bir kadın. E, şimdi bu hikâyelerle büyüdüğümüz için gözaltına alındığımda şeyi hissetmişim, yani hani tedirgin olduğumu hissetmişim. Şeye götürülürken, tutuklanma kararım verildikten sonra adliyeye götürülürken. Çünkü çok fazla polis şiddetine maruz kaldık o yolda. Mesela bu olay da benim kadınlığım, bedenime bakışım üzerinden ciddi bir kırılma noktası yarattı bende. Ben genç kadındım, üç kadın tutuklandık, cezaevine götürülüyorduk, özel bir polis arabasıyla götürüldük. Böyle ülkücü marşları, şarkıları falan açtılar bize. Üç Kürt kadındık zaten ve en öndeki koltuğa ben oturdum, yanıma bir polis

oturdu, arkada bir kadın polis vardı. Hepimizin yanına birisi oturdu işte. Hani adam bana yöneldi daha ziyade, hem fiziksel olarak hani hem de şiddet uygulayarak, "Daha gençsin, neden buralardasın? Git, evlen, çoluk çocuk yap!" falan diyerek. Ama tabii küfürler de etti, taciz de etti. Aslında taciz etmesini... Ben gövdemi kapattım hemen çünkü annemlerin bana anlattıkları şeylerin hepsi silsile şeklinde gidiyor aklımdan. Hiç cezaevinde nasıl yaşanılır, bunu bilmediğim için, adamlar beni oraya götürürken sanki sürekli böyle şeyler yaşayacakmışım gibi bir korkuya kapıldım. Adam bana vurdukça, ben adama göğsümü ve karnımı kapatıp bacaklarımı karnıma doğru çektim. E, adam tabii vurmaya devam edince şey oldu... Bunu fark edince onlar daha da bindiler tabii. Daha bacağıma, belime, hani cinsel anlamda hem yöneldi hem de öndeki polise dedi mesela: "Copu gönder!" işte falan gibi böyle, cinsel şiddet tarzı şeyler söyledi. Mesela bunların beni dehşete kaptırdığını ve çok korktuğumu, kendimi çok zayıf hissettiğimi filan hatırlıyorum. Sonra o korku anından koğuştaki kadınların yanına girişim var. Bir sürü kadının böyle saçları uzun, örgülü, bellerine kadar kadınların, koca gülümseyişleriyle bana sarılışlarını hatırlıyorum. Kendimi hiç bu kadar güvende hissetmemiştim herhalde yani.

Ondan sonra hemen oturduk sohbet ettik hep beraber koğuşun ortasında. Sonra bir tane arkadaş beni kendi odasına götürdü, banyoya soktu, çamaşırlarımı yıkadı, aynı odada yatmaya başladık. Sonra hep birlikte kalışlarımızda birbirimizi tanıma zamanlarımız oldu. İşte onun mesela bazı sabahlar uyuyamadığımı çünkü rüya gördüğünü anladım süreç içerisinde ve erkenden kalkıp balkon, bahçede yani volta atmaya başlıyorsa, evet o gün yine aynı rüyayı görmüş, bunu anlamaya başladım mesela. Ondan sonra o mekânın kendisi gerçekten çok başka bir deneyim oldu. Çünkü mesela bu maruz kaldığım şiddetin bende yarattığı dehşet aslında kafama çok dert oldu. Çünkü yani ben neden bu kadar korktum ve neden bu kadar zayıf hissettim? Bana zayıf hissettiren ne? Bir yandan da, hani politik olarak hep şeyi öğrenmişiz ya... O zaman bu neden böyle olmuştu? Bunu o kadınlarla tartışmıştık ve kadın arkadaşlar aslında ayağımızdan vurulmayla, cinsel şiddete uğramamız arasındaki farkın bir tabu olduğunda, yani bizim cinselliğe yönelik... yoksa bir falaka da bir şiddet ya da sana başka bir türlü yöneldiğinde de şiddet. Peki bu iki şiddeti birbirinden ayıran şey ne? Biz neden bunu böyle hissediyoruz? Biraz bunlar üzerinde birlikte sorgulama fırsatımız oldu oradaki kadınlarla. Bu sorgulama hali, beni epey güçlendirdi gerçekten. Yani beden üzerinden yürütülen, bu kadınlarla, beden üzerinden yürütülen politikalar üzerine epey farkındalık yaratan bir süreç olmuştu.

Biraz o farkındalık, evet, kadınlarla birlikte olma... Yani bir yaşam alanında o kadar çok kadınla birlikte olma ama kapalı bir yaşam alanı... Mesela ilginç bir biçimde, hani mesela 28 yıllık yaşam hikâyemin içinde düşünüp geriye baktığımda hani dört ay tutuklu kaldım, o dört aylık süre içerisinde yaşadığım deneyimler bana çok farklı geldi. Böyle 8 Mart gibi günlerde sabah erkenden kalkardık, herkes birbirine sarılırdı, 8 Mart için yapacağımız etkinliğe hazırlanırdık. Ne giysek? Hangi etkinlikleri yapsak? Kim skeç yapacak? Kim şey yapacak? Yani bu kadar küçük bir alanı, bu kadar koca bir yaşam alanına çevirmemizde, hepsinin kadınlardan oluşması, çok yönlü bir süreç işletmemiz, birlikte oturup tartıştığımız, kendimizden bahsettiğimiz filan. Ya bunların hepsi bana gerçekten çok farklı bir bakış açısı açtı. Yani nasıl bir mekânda olursak olalım, aslında kendi içimizdeki gücün o mekânı dönüştürücülüğünü fark edebildiğim bir süreç

olmuştu. Dış dünyanın dışında kalınca dış dünyadaki tüm olayları, yaklaşımları çözümleyebildiğim bir inziva alanı gibi de olmuştu aynı zamanda. Çünkü insan bazen içindeyken bazı şeylerin içinden çıkamıyor. Mesela ilişki meselesi de böyle oldu. Hani onun içindeyken bir şeyler yaşıyorum ama bir türlü çıkamıyorum oradan yani. Bu mekânsal ayrışma, düşünsel ayrışmayı da peşi sıra getirdi mesela. O yüzden cezaevinden çıktığımda şey oldum, hem birlikte olduğum sosyal yapı ile ayrıştım, bir sene sonra ilişkimde de yine benzeri şeylere sistematik olarak maruz kaldığımı fark ettiğimde, bunun adını koyma imkânım oldu. Yine bunun adını koyma meselesi, ben bunları yaşıyorum kısmı, yine başka kadın arkadaşlarla paylaşarak oldu. Şeyi fark ettim, arkadaş, erkek arkadaş, yani o eski sevgilim olan, bana şey dedi hani, "Seninle de birlikte olmak istiyorum, başkalarıyla da." Şimdi başkalarıyla flörtöz yaklaştığında ben fark ediyordum zaten ama... (bağlantı kopuyor) neden kıskanır? Yani kıskanmamam lazım. Halbuki orada flörtöz yaklaşıyor. Yani adını koymamak için o kadar tolerize ediyorum ki konuyu, ortada çok pratik, basit düşünülen bir yaklaşım var aslında, filan böyle. Tabii bunların adını koymak epey sorgulamamı aldı o sene, cezaevinden çıkmadan cezaevine girmeden evvelki ailesel o kötü ilişkilerim, cezaevinden çıktıktan sonra başlangıçta hani iyice travmaları depreşmişti, sertleşmişti ama benim en azından onlara karşı yaklaşımım daha yumuşamıştı. Çünkü o gelip gitmeleri, cezaevindeyken bana verdikleri emek... Hem abim cezaevinde hem ben cezaevindeyim filan. Bunlardan gerçekten etkilendim. Sonra yaşadığımız, o ailecek yaşadığımız önceki süreçleri fark ettim. Aslında üniversitemin dördüncü sınıfı itibarıyla onlarla o büyük kopuş yaşayışımın mesela şey olduğunu fark ettim, yani aslında onun öfkesel bir şey olduğunu, yani bunun bir politik altyapısı olmadığını, hani kendime misyon yükleyip her şeyi yapabileceğimi düşündüm ya. Aslında bunun böyle bir şey olmadığını. Yani hem olduğumu iddia ettiğim kişinin de ben olmadığını, protest bir yanım da var ama aslında o dünyayı değiştireceğim dediğim şeyi sanki tek başıma ben yapabileceğim gibi, bunların hiçbirinin aslında böyle olmadığını içeride bambaşka yaşamlar tanıyarak gerçekten gördüm. Olduğumu iddia ettiğim kişiyle aynı kişi olmadığını fark ettim. Yani aslında alakasız olduğumu... Bu benim için çok büyük bir kırılma oldu kişisel anlamda gerçekte.

Sonra oradan çıktığım süreç oldu. İşte az önce bahsettiğim gibi, biraz buralar bulanıklaşıyor bende düşünsel anlamda da. Çıktım... cinsel anlamda yaşadığımız sorunların adını koyma meselesini, kadın arkadaşlar: "Bak, sen bunu bunu bunu yaşıyorsun!" dediğinde "Evet, ben bunu bunu yaşıyorum," diyebildiğim ve böylece kopuş sağlayabildiğim bir süreç oldu. Artık ne eski sosyalist yapıyla birlikteydim ne erkek arkadaşım ile birlikteydim. Yeni bir dönem başlayacaktı benim için. Okulu da bitirdiğim bir seneydi o sene. Böyle kendimi bir Mezopotamya turuna bıraktım. Şehirleri gezdim, insanlarla tanıştım. Aslında şey gibiydi, yani çocukluk zamanımın o akıllı çocuğu, aşırı kopuk hali ama aynı zamanda bir kendime özgüven kazanmaya başladığım hali ile bir sentez oluşmaya başladı artık. Hani, oraları da bırakınca. Artık evet, ben bir şeyler yapabiliyorum ama ne yapacağım kısmını daha çok kendimin oturttuğu. Ne yapmak istediğim kısmına dair hayaller kurduğum ve bunların peşinden gitmeye başladığım bir süreçti. O yüzden asıl renklilik süreçlerinin son bir iki senedir olduğunu düşünüyorum mesela. Bir yerlere gittiğim, istediğim hikâyelerin peşinde koşturabildiğim, aynı zamanda ekonomik anlamda kendime bir zemin bulabildiğim, oturtabildiğim, bunu hissedebildiğim... Yani bunların önemini fark ettiğim falan bir son iki sene yaşıyorum. Hayatıma

daha güzel insanlar girdi. Yani benim ruhumdan da anlayan, benim de onları anlayabildiğim. Hani ne istediğimi de daha bildiğim, daha tarifleyebildiğim bir son iki seneden geçiyoruz. Yani böyle böyle işte.

Evet aslında orası koca bir alan benim için başlı başına. Çok önemli bir alan. Üniversite dördüncü sınıftayken abim aracılığıyla siyasi bir arkadaşın kitap yazmaya çalıştığını öğrenmişim. Ondan sonra yazdığı kitabı ama bilgisayara geçirmek için böyle birilerine ihtiyaçları olduğunu öğrenmişim. Ondan sonra ben de üniversiteden bir kolektif oluşturduğum kendi aramızda. O kitapları, yazıları bilgisayara geçtik bölüm bölüm. Bir kısmını kitabın, tamamını değil. Mesela sonraki süreçte ara ara o arkadaşla mektuplaştık. Sonra koştuk. Bazen tekrar mektuplaştık. Mektup nasıl yazılır, onu da çok bilmiyordum zaten. Sonra cezaevine girdiğim süreçte arkadaşla tekrar mektuplaşmaya başladık. Onun bir öyküsü vardı, öykü kitabı vardı. Ben de sinemayla, çıktuktan sonra cezaevinden, sinemayla ilgilenmeye başladım. Onunla sinema, senaryo atölyesinde bir film çekmek üzere "Senaryo yazalım!" dedik ve onun öyküsünü, bir tane öyküsünü senaryolaştırmak istedim. Sonra o süreçte yine koştuk mektuplaşmalarımız. Benim için gerçekten cezaevinden çıktuktan sonraki süreçte 'Ne oluyor? Şimdi ne yaşıyoruz?' dış dünya, iç dünya, önceki yaşam, şimdiki yaşam, karman çorman bir evreydi. Tekrar onunla iletişimimiz koştuk. Ne anlatacağımı da bilmiyordum ona çünkü ve diğer arkadaşlarıma da. Sonraki sene erkek arkadaşımdan ayrıldım, eski sosyal çevremden koştum. Okul bitiyor derken o Mezopotamya turunda Diyarbakır'a gittim. Onunla telefon görüşmesi yapma fırsatım oldu. İlk kez konuştuk, sohbet ettik, sesini duydum filan. Benim için çok heyecanlı bir süreçti. Bir de böyle her şeyi artık farklı olacağına da inandığım bir süreç olduğu için. Mesela hem bu film çekme işi hem onunla tekrar sohbet etmemiz filan, bunlar benim için çok anlamlı bir yere oturdu. Yani buna inandım gerçekten. Burada bunun bir enerjisi olduğuna inandım ve biraz bunun peşinden gittiğimi düşünüyorum. Sonra mesela bu film... o öykünün geçtiği köye gittim. Bunun kendisi bir keşif süreci oldu zaten. Öykünün geçtiği köye gittim. Aslında bu öykünün gerçek yaşamda yaşanılmış bir öykü olduğunu fark ettim. Bu köy Süryani köyüydü. Süryani bir kadının, Kürt bir ağa tarafından kaçırılma hikâyesini anlatılan bir öyküydü ve kadın evli bir kadındı. Bunun filmi çekmek istediğimi söyledim, anlattım arkadaşlara, o köydekilere. Köydekiler şaşırıyorlar, çünkü kendilerinin de bunun aynısının yaşayan biri olduğunu bildiklerini söylediler filan. Sonra zaman geçtikçe bunun aslında gerçek bir hikâye olduğunu, onların bahsettiği kadının aynı kadın olduğunu fark ettim. Sonra "Peki ben bu filmi nasıl çekebilirim?" dedim. Köydeki insanları aradım, orada kalmak istediğimi söyledim, bunun mümkün olup olmadığını... Şehirde de uzak bir köydü çünkü. Onlar da Süryaniler ve ben dışarıdan gelen bir insanım, belli tedirginlikleri vardı. Aslında kapalılar böyle şeylere ama kadın olmam bir avantaj oldu ve onların köyünde kalabildim. İlk kez böyle, kilisede misafir ettiler tabii beni. Kilisede uyudum köyde. Dağın başında bir köy yani. Bir kilise var orada da falan böyle. Beni akşam yatırdılar, damda yattık o insanlarla beraber. Akşam sohbet ediyoruz, şansımıza abuna, yani onların rahipleri aslında, o da oradaydı o akşam, kilisedeydi. Aynı sofrada yemek yedik, sohbet ettik. Ne soracağımı da bilmiyorum, çok heyecanlıyım, bambaşka bir dünya keşfediyorum filan. Sonra orada damda yatacaktık birlikte. Onlar tabii böyle sineklikle çevrili yataklar yapıyorlar yaz aylarında, öyle yatıyorlar damlarda. Anne ile kızı bir yerde yatıyor, baba ile oğlu bir yerde yatıyor. Tabii tedirginler çünkü ben dışarıdan gelmişim. Aslında öyle gösteriyorum kendimi ama öyle

miyim, bunu da bilmiyorlar. O gece mesela yemek yerken sohbet ettikçe kendi hikâyelerini daha fazla anlattıklarını fark etmiştim. Sonra gece yatacaktım ben, tabii tanımadıkları için başka yerde yatacaktım ama aslında korkmuştum da başka yerde yatacak olmaktan, karanlıktı. Anne de bunu fark etti ve kendi yanına aldı beni. Ama ilk önce kendi yatağında dua etti, kendi inandığı şekilde, bunu fark ettim. Yani aslında o da korkuyordu ama beni yanına da aldı yine. Üçümüz böyle, üç kadın, koyun koyuna yattık. Yani kocaman yıldızlar vardı gökyüzünde, sabah kalktığımızda ayın vardı. Ayın için kalktık o insanlarla. Böyle gerçekten izlediğim filmlerden birinin içerisinde gibi hissettim kendimi. Böyle gerçekten o Mezopotamya turuyla beraber yaşamım bambaşka bir ivme kazandı gibi ve bunun enerjisine çok inanıyorum. Bu şeyi fark ettim, bu köyün hikâyesi aslında arkadaşım, mektuplaştığım arkadaşımın da yaşamından bir hikâyeymiş. Onun aslında çocukluğu oralarda geçmiş. Aslında okuduğum kitapla onu da keşfediyordum ben. Tabii ailesiyle filan daha sık görüşmeye başladık, arkadaş olmaya başladık. Çok farklı bir ailesi olduğunu fark ettim. Ailesiyle sohbet edişlerimle aslında benim annemle, ailemle ilişkilerimi çözümlene fırsatı buldum. Yani, yaşamıma çok fazla insan, farklı insanlar olarak oturmuş oldular gündemime. Şimdi hâlâ onunla düzenli olarak mektuplaşıyoruz. Bunun kendisinin verdiği bir şey var, yani heyecan, mutluluk var filan. Biraz böyle işte, böyle şeyler...

Evet, aslında bu şey gibi yani, yaşamın bir şeyi var ya, aslında nasıl söyleyeyim... Edebiyatın da, sinemanın da kattığı bir şey var; insanı, bulunduğu koşullardan çıkartıp başka bir koşula koyabiliyor. Yani hayal ediyorsun, başka bir yerde yaşadığını, bulunduğum koşullardan çıkma imkânı sağlıyor sana. Harry Potter, bu imkânı sağlıyordu bana gerçekten. Şimdi bugünden tekrar izleyeyim dediğimde aynı hissi hissetmedim Harry Potter'a karşı ilginç bir biçimde. Ama bugün hani onun o zaman bana hissettirdiğini, bugün bana başka şeyler hissettirebildi. Bu hikâyenin peşinden gitme meselesinin kendisi bile zaten aslında; sanki o sinema perdesini yırtıp sinema perdesinin içine geçtim ve o sinema perdesinin bir karakteri gibi oldum sanki. Ondan sonra, yapabildikçe başka hayatlar öğrendiğimizde bunu keşfetmenin kendisinin harika olduğunu falan gördüm. Kendi hayatından da çıkıyorsun, başkalarının hikâyelerini öğreniyorsun filan böyle. Böyle, ikisinin ortak bir yanı var bende yani öyle. Şeyi de garipti mesela. Sadece iki şehir gezdiğimde, ilk kez kendi memleketime gittiğim de bir zamandı, bizimkiler 1960'ta bulunduğumuz metropole götürmüşler, hiç de gitmemişler geriye. Babamlar da bilmiyor, biz de hiç köy görmemişiz. Otostop çekerek falan kendi şehrimizde dolaştık mesela kuzenimle. Çok garip bir keşifti. Her bindiğimiz arabada bir sürü insan... Şehirde büyümüşüm. Beni evinde ağırlıyorlar, götürüyorlar, yiyecekler veriyorlar filan. Bu kültürün kendisi şehirde hissettiğim... Yaşadığımız olaylardan dolayı şehirde hep böyle bir güvensizlik halini hissediyorduk mesela. Ama oradaki bu samimiyet başka bir dünya işte. Tabii, kötü insanlara da denk geldik otostopla. Yani her yerde oluyor ama şey hikâyesi var mesela; kendi köyüme indim sırt çantamla, taksiiyle indim. Kendi köyümde, işte birisi çıktı karşıma "****" dedim ki: "Ben," dedim, "şunun torunuyum" dedim. "Bizim akrabalar nerede?" dedim. Bana dedi ki: " Aa! Senin halan köyde, biliyor musun?" dedi. Sonra gittim, kendi dedemin ablasıyla tanıştım ve hiç hayatımda görmemişim, dedemler de konuşmuyor onunla. Dedem takım elbise falan giyer, kadın, bildiğin dedemin aynı yüz ama başı örtülü, ondan sonra yöresel kıyafet giyen bir kadın. "Ay halacığım!" falan filan diye, gittik kadınla sarıldık, ettik.

Tabii onlar da şok. Yıllardır görmedikleri aileden bir çocuk geliyor, diyor ki: "Aa, halacığım!" filan. Hepimiz açısından çok garip olmuştu yani gerçekten o deneyim. Gerçekten o gezi, Ağrı'ya kadar gittim mesela, Doğubayazıt'a kadar. Ülkenin sınırına geldiğimi fark ettim ve bunu tek yapmışım aslında. Bunların hepsi aslında şeydi. Yani çok büyük özgürleşme alanları oldu.

Ya, nasıl gelişti? Yani aslında, yaşadıklarımın adını koymamak biraz herhalde etkili oldu. Yani neden böyle hissettiğimin adını koymama. Hani o çocukluk! Benim de çocukken annemden beklediğim bazı ihtiyaçlarım vardı ama annem bunları karşılamamıştı mesela. Çünkü onun da başka ihtiyaçları vardı aslında yaşamdan. Onun ihtiyaçları da karşılanmıyordu. Ben bunu biliyordum ama bunun adını bu şekilde koydum yani. Anneme olan öfkemin bu olduğunu koydum. Benim çocukken ihtiyaçlarımı karşılamamasından kaynaklı, ona öfkeli olduğumun adını, bu sohbetlerle birlikte koyabildim aslında. Yani sohbet ettiğimiz arkadaşlar, annemin de hani bir kadın olarak yani yaşadıklarının adını aslında koyabildiklerinde, ben de o dönemi affedebildim. O yüzden onunla ama "Tamam! Annemi anlıyorum." dedim. Çünkü hani kadın mücadelesine dair de kadının yaşamdaki yerine dair de bir fikrim var ama hani annemi de anlıyorum. O zaman neden böyle hissediyorum bu sefer de? Çünkü dedim ki: "Ben de çocuktum çünkü hani. Bu yüzden bu kadar öfkeliydim." Annemi anlamam tek başına yetmiyordu. Bunu böyle anladım. O yüzden şimdi annemle ilişkilerimiz birazcık daha, onun hâlâ benden aynı ihtiyaçları beklediğini fark edebildiğim, bunları sonradan annemle de konuşabildiğim bir süreç oldu. Benimle, benim de senden beklentilerim vardı ama çocukluğum böyle geçti deyip. E, tabii biraz şey de oldu yani, abim cezaevinden çıktı, ben okulu bitirdim. Aslında yaşamımızda travmatik olan olayların da bir sonu geldi ve tekrar bir yaşam inşa etme sürecine girdik birlikte. Artık o travmaların içinden de çıkınca bir şeylerden bahsetmek daha rahat oluyor galiba şimdiki süreçte. E, bunların da etkisi oldu tabii. Şimdilerde bir arada yaşıyoruz. Birbirimizin nazını da çektiğimiz, bazen birimizin patladığı ama bir dengede tuttuğumuz falan böyle bir ilişki tutturabildik yani. Ama garip bir biçimde hepimizin birbirinden beklentisi şey gibi gözüküyor. Hani hepimiz bir yaşamlarımızı sağlam tutalım da, güvenli yaşamlarımız olsun, kim nasıl yaşamak istiyorsa yaşasın. Çünkü hepimizin yaşamak istediği yaşamlar var ama bir türlü yaşayamamışız. Abim cezaevinde olduğu için ben hani bu olanlar ve sosyoekonomik koşullar, annem yine aynı şekilde kadınlığını yaşayamamış bir kadın yani. Aslında hepimizin yaşamak istediği bir yaşam var. O yüzden biraz koşullarımızın oluşmasını beklediğimiz bir, kendimize mesela bir senelik, bir buçuk senelik bir zaman verdik. Sonraki süreçte herkes kendi hayatını yaşasın, birbirimizle de görüşelim ama hepimiz ayrı evlerde yaşayalım falan diyoruz. Bakalım, hayat ne gösterecek tabii.

Aştan bahsetmek ister miyim? Ya benim için şu sıralar karmaşık olan bir konu. Çünkü tekrar âşık oldum. Yani o olayın üstünden bir buçuk ay geçti ve tekrar âşık oldum aslında ilginç bir biçimde. Mesela, hani böyle yeni bir sürece gireceğim gibi, bir yaşamın yeniden böyle... bir Mezopotamya turundan bahsettim ya, mesela o turun içerisindeyken aslında o zamandan bu zamanın içerisindeyken ben şuna âşık olacağım dediğim bir kişiye. Karar verdim ilk önce ona âşık olmaya. Bana ne dedim, böyle saçma sapan bir sürü insana âşık olacağıma, şuna âşık olurum, âşık oldum galiba süreç içerisinde bu kararla birlikte. Ondan sonra

biraz öyle. Orası biraz karmaşık. Çünkü âşık olmak, içinde hissetmek biraz garip oluyor. “Şimdi ne olacak? Nasıl olacak?” kısmı. O yüzden ne anlatacağımı gerçekten bilmiyorum yani. Nasıl hissettiriyor? İyi hissettiriyor. Şöyle iyi, huzurlu hissettiriyor. Yani çünkü anlıyor mesela karşımdaki kişi, ruhsal anlamdaki ihtiyaçlarımı anlayabiliyor. Ondan sonra bu anlamda huzurlu hissettiriyor, heyecanlı hissettiriyor, bilmem ki nasıl hissettiriyor? Karmaşık... Kendi kendime, kendimi sürekli konuşurken falan buluyorum, bir şeyler düşünürsün filan. Böyle. Nasıl tarif etsem? Gerçekten benim de çok anlayabildiğim bir şey değil yani.

Yani orada kadın olmak, birlikte çalıştığım insanlar, hayata aynı yerden baktığımız insanlardı. O yüzden orada kadın olmanın böyle çok dezavantajlı olduğu bir yer değildi orası. Daha işsel ilişkiler kurduğumuz bir yerdin aksine. Ama tabii meslek içi hiyerarşiyi de görebiliyorduk, yani sen stajyersin, orada bir meslek var, bunları görebiliyorduk. O anlamda zor bir süreçti gerçekten, hani koşulları da. Staj süreçleri hep böyle olur zaten. Her meslekte böyle, bizim de böyleydi yani.

Şimdi bitti stajım. Bitmiş olması gerçekten rahatlatıcı. En azından hayatımda bir şey, onun verdiği bir huzur var. Ama şeyden de bahsedebilirim. Böyle uzun süreli yurttan kaldım, cezaevi deneyimim oldu, öğrenci evlerinde kaldım filan. Sonra tekrar aileyle yaşamaya başlayınca her kadın gibi benim de sanki lise hayatımdaki kurallara uymam gerekiyormuş gibi aileyle sohbetlerimiz, tartışmalarımız oldu. Tabii değişmiyor, dede de olunca bazı kurallar çok katı oluyor gerçekten. E ama ben de kırıp geçmeyi öğrendiğim için bu anlamıyla kavga etmek artık benim için çok zorlaştırıcı bir şey olmuyor. Hani yine yapıyorum ama daha dengeli yapmaya çalışıyorum. Sonra öyle yine kavga ettiğimiz zaman bazı şeylerin mesela değişmediğini, yaşandığını, her kadın hikâyesindeki gibi bende de var yani.

Şimdilerde biraz kendimi şey gibi hissediyorum, böyle sürekli yeni şeyler öğrenmek istiyorum ama ne öğreneceğim, nerede, ne yapacağımı bilmediğim bir şey de hissediyorum. Mesela işte sinemayla ilgileniyorum, buraya dair bir şey yapmak istiyorum. Müzikle ilgileniyorum, müziğe dair bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Bir kadın müzik ekibimiz var, oluştu yani. Perküsyon çalışıyorum. Hepimiz kadınız ve birbirimize kendi hikâyelerimizi anlattığımız böyle bir ortam oluştu gerçekten. Sonra böyle yaşamımda... Yoga eğitimliği meselesiyle ilgilenmeye başladım şimdi de. Edebiyatla da ilgileniyorum. Böyle şey gibi oldu yani, “Tamam, şimdi yaşamımıza yeniden yön vereceğiz ama bu sefer nasıl yapacağız bunu?” kısmında bir şeylere sürekli bakıp “acaba yaşam nereden ilerleyecek?” Bunları bilmediğim bir dönemdeyim. Bunun kendisi de heyecan verici oldu aslında. Öyle.

Evet yani, böyle bir kadın müzik grubu varmış. Hiç aklımda perküsyon da yoktu. Böyle başka şeylerle ilgileniyordum. Akordiyon olabilir, başka şeyler olabilir diye. Birdenbire bu perküsyon işi çıktı, dahil oldum. Böyle ilk dersin yarım saatinde, 45 dakikasında herkesin kendi haftasının nasıl geçtiğini anlatırken böyle bir baktığımız, kendi sohbetlerimizde epey derinleştirdiğimiz, yaşamlarımıza dair birçok şey paylaştığımız, bir yaşam alanı haline gelmeye başladı. Tabii pandemi sebebiyle katılımlar azaldı, şey oldu filan ama sadece müzik oluşturmak değil de bir arada bir şeyleri, bir yaşam deneyimi biriktirmek, alan

olarak da kendini buldu yani orası. Perküsyonun bu kısmını seviyorum zaten. Tek başına yaptığında çok o sesin sana bir şey katmadığı ama herkesin böyle bir arada yaptığında oluşan bütünün güzel olduğu. Sanki o kadın gruplarıyla vurmali çalgıların içinde olmakla, aslında o vurmali çalgının kendisinin ruhu aynı gibi yani. Hani çok uygun bir aletmiş gibi o ona yani. Öyle bir hissiyat uyandırıyor gerçekten.

İnsan düşündüğünde çok garip... Bazı insanların kendi yaşam hikâyesini anlatışında hep böyle keyifli yerleri hatırlatır. Ben de hep öğrendiğim, bana bir şeyler öğreten halleri ama aslında hep böyle şey, üzüldüğüm yerlerden, daha melankolik bir çerçeve çizdiğimi fark ettim. Yani ne anlatacağımı düşünürken de aklıma ilk önce bunların geldiğini fark ettim. Yoksa aslında yaşamımın anlattığım kesimlerinin her birinde çok fazla keyifli şey de oldu. Yani benim açımdan, ilişkilerimiz açısından filan. E ama ilginç bir biçimde benim kafa çalıştırış biçimim daha melankolik galiba, böyle oldu. Ama öte yandan, günlük hayat yaşayışında aslında bu kadar melankolik değildir, daha böyle canlı yaşarım. Ama neden kafam o zaman böyle çalışıyor? Gerçekten anlamıyorum yani. Böyle de bir durum var.

Evet, yarına dair düşünsel umutlar aslında biraz şey gibi, böyle başka yerlere gidip başka insanlarla birlikte yaşamak istiyorum galiba. Yani bulunduğum yerden çıkıp aslında başka (bağlantı bir süre kopuyor) yaşamak. Ondan sonra damların olduğu bir yer olabilir. Sonra dam başı sinemaları koyabiliriz. Oradaki çocuklarla beraber ve kadınlarla beraber böyle damın başında filmler izleyip akşam kadınlarla kikir kikir yatabiliriz. Çocuklarla işte böyle hayal dünyalarından hayal dünyalarına koşabiliriz gibi geliyor. Orada bir çocuğum olabilir gibi. Çocuğumu hani oraya bırakırım ve istediği gibi büyür. Bir tane böyle, buzağı gibi bir şey olabilir belki ya. Sürekli hani çocuğumun da onunla büyüdüğü aynı zamanda. Böyle bir yaşam alanı olabilir. Daha küçük, kolektif bir yerde, mesela sevdiğim birisiyle de beraber aynı zamanda yaşayabilirim gibi geliyor. Sonra bir o yerde yaşamımın sonuna kadar orada kalacak olma fikri de ürkütüyor. Sonra diyorum ki: "Birazcık orada kalıp sanırım sonra başka bir yere geçmek isteyebilirim. Böyle gezmek isteyebilirim." gibi bir hayalim var. Ben bulunduğum yerden ve koşullardan çıkmak ve başka bir dünyaya girmek istediğimden eminim. Yarına dair de öyle.